

Marilynne Robinson. Hemma.

Weyler förlag. Översättning av Niclas Hval.

Det börjar redan i första anslaget. Det klivna i hemkomsten, som en symbol för både trygghet och misslyckade. Komma hem och ge upp. Glory har kommit tillbaka till Gilead för att ta hand om pappan, pastor Robert Boughton. Det var inte vad hon hoppades av livet. Också brodern Jack kommer tillbaka efter att ha varit den förlorade sonen i tjugo år. Hans livsöde är obekant för alla i familjen. Jack har alltid varit en olycka.

Med romanen "Hemma" återvänder Marilynne Robinson till den lilla fiktiva staden Gilead i den amerikanska mellanvästern. Där finns också Lila, John Ames och deras son Robby. "Hemma" hör samman med de tidigare romanerna "Gilead" och "Lila". Den skrevs som nummer två men kommer sist i handlingen.

För fadern Robert Boughton är det en stor nåd att sonen kommit hem, samtidigt som denna hemkomst berör det som varit en djup sorg i livet. Sonen Jack utstrålar en skörhet i den hemlighet som tycks höra till hans tjugo ensamma år utan familjen. "Mindre lik sig själv än de namnlösa främlingarna hade varit". En bräcklighet som också kommer till uttryck i faderns och Glorys ständiga oro att han plötsligt tänker lämna dem igen eller återfalla i sin alkoholism. Huvudpersonerna i staden Gilead är alla omgärdade av en tillfällighet och osäkerhet som hör livet till. Lila och Jack som två vindpinade personer vilka avvaktar stunden för ett uppbrott. Pastorerna Ames och Boughton som inväntar döden. Glory är den som finns där och som ska vara kvar, som ett ofrivilligt bevis för att det alltid finns en plats att återvända till. .

Marilynne Robinson skriver med det vackraste språk man kan tänka sig, så väl förvaltat av översättaren Niclas Hval. En varsam humor blandar sig med ett sorgset vemod: "Han nickade mot handduken. "Är det tisdag?" "Nej" sa hon. "Den handduken går lite före. Det är fortfarande måndag". Med stillsamma meningar fångar hon atmosfär, dofter och människors vibrerande känslor. Språket är bibliskt och alla brottas de med nådens oförklarlighet. "Ingen förtjänar någonting, varken gott eller ont. Allt handlar om nåd" säger pappan. Men verkligheten är inte så enkel. Båda pastorerna Boughton och Ames har svårt att acceptera det liv som varit Jacks. Till slut finner de sig alla i en teologisk brottnings och ett hisnande samtal där Lila får sista ordet: "En människa kan förändras. Allt kan förändras", säger hon.

”Hemma” är en stor roman om människans vilshenhet och ensamhet och att ändå höra samman i varandras liv med en kärlek och en försoning som inte riktigt går att vare sig beskriva eller förstå. Som läsare blir jag en del av denna tillfälliga plats med namnet Gilead. Aldrig, aldrig, har jag så gärna velat vara kvar i en roman då jag nått den sista sidan som denna. Människorna, atmosfären, författaren och den teologi som lyckas innesluta varje missförstånd, svek och misslyckande i en obeskrivlig kärlek. Inte en enda mening är förfelad. Alla orden lyser med ett stilla skimmer av nåd. Fulländat!

Jakob Carlander